

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551¹

ธีรพงศ์ ทองคำแก้ว²

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นระเบียบแบบแผนที่สำคัญเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร โดยเป็นข้อกำหนดที่สภาตราขึ้นเพื่อบังคับการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ เหตุที่ต้องมีการตราข้อบังคับการประชุมของสภาขึ้นเพราะว่ารัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดไม่อาจบัญญัติรายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภาไว้ในรัฐธรรมนูญได้ทั้งหมด รัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติให้สภามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา เรื่องหรือกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสามัญแต่ละชุด การปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การบันทึกการลงมติ การเปิดเผยการลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยและการอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ และกิจการอื่นเพื่อบังคับการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551 ซึ่งได้ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 134 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จะเห็นได้ว่าข้อบังคับการประชุมดังกล่าวมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นข้อกำหนดกระบวนการทำงานของสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะทำให้มีความรวดเร็ว รอบคอบและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551 ยังมีปัญหาทางกฎหมายบางประการที่ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุป ได้ดังนี้

ประเด็นปัญหาที่หนึ่งเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของประธานสภาในการจัดระเบียบวาระการประชุมตามข้อ 16 กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรจัดระเบียบวาระการประชุมตามลำดับ ดังนี้ (1) กระทู้ถาม (2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (3) รับรองรายงานการประชุม (4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (5) เรื่องที่ค้างพิจารณา (6) เรื่องที่เสนอใหม่ (7) เรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้ ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้ แต่จะจัดไว้ก่อนเรื่องที่คณะกรรมการ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. ณฐ สันตาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ จุฑามาศ นิสารัตน์ และรองศาสตราจารย์พิมพ์ใจ รื่นเรือง

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พิจารณาเสร็จแล้วไม่ได้ โดยเป็นอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎรแต่เพียงผู้เดียวในการใช้ดุลยพินิจ เด็ดขาดว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนที่จะได้รับการพิจารณาก่อนหรือไม่ โดยปราศจากการถ่วงดุลและการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจจากสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ที่ต้องการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทยได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อาจทำให้เกิด การใช้ดุลยพินิจในการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมเพื่อประโยชน์ของพวกพ้องตนเองได้ ตามแนวคิดหลัก ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยเฉพาะการพิจารณาวินิจฉัยยุติคดี ต่าง ๆ ว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนหรือไม่นั้น อาจเกิดความไม่เป็นธรรมกับสมาชิกผู้ที่เสนอญัตติแต่ละคน นอกจากนี้ ยังอาจจะส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติและกระทู้ถามที่เสนอเข้ามาจะต้องตกค้างการ พิจารณาเป็นจำนวนมาก และเรื่องที่ได้รับการพิจารณาก่อนอาจไม่ใช่เรื่องด่วนที่มีความสำคัญอันเกี่ยวข้องกับ ผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติโดยรวม ดังนั้น สภาผู้แทนราษฎรในฐานะผู้ใช้อำนาจ นิติบัญญัติย่อมต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมด้วย ตลอดจนหากพิจารณาถึงข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎรของประเทศฝรั่งเศสจะเห็นได้ว่าการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเป็นการเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่จัดระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจของ ประธานสภาผู้แทนราษฎรในการจัดระเบียบวาระการประชุมอีกชั้นหนึ่งด้วย

ประเด็นปัญหาที่สองเกี่ยวกับระยะเวลาในการอภิปรายของสมาชิก ตามข้อ 60 ข้อ 61 และข้อ 62 กำหนดให้ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานสภาจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย และการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีต้อง อยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น ตลอดจนเมื่อประธานเห็นว่าผู้ใดอภิปรายพอสมควรแล้วจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แสดงให้เห็นว่าการ อภิปรายของสมาชิกแต่ละคน ข้อบังคับการประชุมฯ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาการอภิปรายของสมาชิกแต่ละ คนไว้อย่างชัดเจนเหมือนดังเช่นกระทู้ถามสด ดังนั้น การอภิปรายทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงมติ ไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ การอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะ ปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี การพิจารณากระทู้ถามทั่วไป ญัตติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและ ร่างพระราชบัญญัติ ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีมีสิทธิใช้เวลา อภิปรายได้โดยไม่มีระยะเวลากำหนด ทำให้สภาต้องเสียเวลากับการอภิปรายของสมาชิกมากเกินไป ความจำเป็น และถ้าประธานสภากล่าวตักเตือนสมาชิกผู้หนึ่งว่าการอภิปรายของสมาชิกเป็นประเด็นซ้ำซาก หรือไม่เกี่ยวกับประเด็นพิจารณา ผู้อภิปรายก็จะมีการโต้แย้งว่าไม่ได้ทำผิดข้อบังคับการประชุมฯ หรือเมื่อ ประธานเห็นว่าสมาชิกใดอภิปรายพอสมควรแล้วและสั่งให้หยุดอภิปราย สมาชิกผู้อภิปรายก็จะกล่าวหา

ประธานสภาว่าเป็นการจำกัดสิทธิของสมาชิกและไม่เป็นกลาง ทำให้ประธานที่ประชุมต้องปล่อยให้สมาชิกอภิปรายโดยไม่มีกำหนดเวลา ซึ่งทำให้เสียเวลาของการประชุมสภาค่อนข้างมากไม่เป็นไปตามหลักการใช้ดุลยพินิจและหลักความได้สัดส่วน ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทยจะเห็นได้ว่าการกำหนดระยะเวลาในการอภิปรายของสมาชิกแต่ละคนไว้อย่างชัดเจนในบางกรณีและมีการคุ้มครองความคิดเห็นของฝ่ายข้างน้อยด้วย

ประเด็นปัญหาที่สามเกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการ ตามข้อ 84 กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และข้อ 85 กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการนำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมมาใช้บังคับโดยอนุโลม แสดงให้เห็นว่าจำนวนองค์ประชุมของคณะกรรมการต้องสอดคล้องกับจำนวนองค์ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากการประชุมคณะกรรมการให้นำข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรมาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งตามข้อ 18 วรรคสองของหมวดการประชุมกำหนดให้เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาเรื่องกระทู้ถามเท่านั้น และตามมาตรา 126 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎรต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาเรื่องกระทู้ถามสภาผู้แทนราษฎรจะกำหนดองค์ประชุมไว้ในข้อบังคับเป็นอย่างอื่นก็ได้ แสดงให้เห็นว่าข้อ 84 ที่กำหนดองค์ประชุมไว้เพียงหนึ่งในสามจึงไม่สอดคล้องกับองค์ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งตามข้อ 18 แห่งข้อบังคับการประชุมฯ และตามมาตรา 126 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และการกำหนดองค์ประชุมคณะกรรมการไว้เพียงหนึ่งในสามนั้นไม่เป็นไปตามหลักการรับฟังเสียงข้างมากและไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม ตลอดจนเมื่อพิจารณาถึงข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทยจะเห็นได้ว่าการกำหนดจำนวนองค์ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดไว้เช่นเดียวกัน อีกทั้งการประชุมคณะกรรมการโดยไม่มีการลงมติที่ใช้เสียงเพียงหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ตามข้อ 84 ถือเป็นการสั่นเปลืองงบประมาณแผ่นดินและไม่เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอีกด้วย

ประเด็นปัญหาที่สื่การจำกัดจำนวนการตั้งกระทู้ถามสด ตามข้อ 146 วรคแรก ข้อ 153 ข้อ 155 และ ข้อ 156 ที่กำหนดให้สามารถบรรจุกระทู้ถามสดได้เพียงไม่เกิน 3 กระทู้ต่อการประชุม 1 ครั้ง และ ยังกำหนดให้สมาชิกสามารถตั้งกระทู้ถามสดได้เพียงไม่เกิน 3 กระทู้ต่อสัปดาห์เท่านั้น ตลอดจนการประชุม ครั้งหนึ่ง ๆ ให้ใช้เวลาเพียง 60 นาทีในการถามตอบกระทู้ถามสด และให้กระทู้ถามสดแต่ละกระทู้ถามด้วย วาจาได้เรื่องละ ไม่เกิน 3 ครั้งและต้องถามตอบให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา 20 นาที เว้นแต่ในสัปดาห์ใด มีกระทู้ถามสดน้อยกว่า 3 กระทู้ ก็ให้ขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วนภายในเวลา 60 นาที ซึ่งการจำกัด จำนวนการตั้งกระทู้ถามสดไว้ตามข้อบังคับการประชุมฯ ถือว่าเป็นจำนวนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนที่นับวันจะมีความหลากหลายและมีปัญหาเพิ่มมากขึ้น เพราะการตั้งกระทู้ถามสด ถือเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจุบันมีการยื่นกระทู้ถามสดมากกว่ากระทู้ถามทั่วไป ทำให้มีกระทู้ถามสดค้างพิจารณา จำนวนมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในเรื่องกระทู้ถามสดที่ต้องการให้การควบคุมการ บริหารราชการแผ่นดินเป็นไปโดยรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดเกี่ยวกับการ บริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และหลักความได้สัดส่วน ตลอดจนหากพิจารณาถึงข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของ ประเทศฝรั่งเศสจะเห็นได้ว่าไม่มีการจำกัดจำนวนกระทู้ถามและระยะเวลาในการถามตอบกระทู้ถามไว้อย่าง ชัดเจนเช่นเดียวกับประเทศไทย

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับข้อบังคับการประชุมสภา ผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551 ผู้ศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจของประธานสภาในการจัดระเบียบวาระการประชุม ผู้ศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะ คือ ควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อ 16 โดยให้มีคณะกรรมการจัดระเบียบวาระการประชุมขึ้นมา คณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่พิจารณาจัดเรื่องต่าง ๆ เข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม อันประกอบด้วย (1) ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับมอบหมาย (2) ประธาน คณะกรรมการประสานงานร่วมสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้แทน (3) ประธานคณะกรรมการประสานงาน พรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร (4) ประธานคณะกรรมการสิทธิการสามัญทุกคณะหรือผู้แทน (5) ผู้แทนรัฐบาล 1 คน (6) เลขานุการสภาผู้แทนราษฎรหรือรองเลขานุการสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับมอบหมาย ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้ และให้รายงานต่อคณะกรรมการตามวรรคสองทราบภายหลัง

ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขกฎหมายกรณีดังกล่าวที่ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดระเบียบวาระการประชุมนั้น เพื่อให้คณะกรรมการชุดนี้เข้ามาถ่วงดุลอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎรในการใช้ดุลยพินิจจัดระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้การใช้ดุลยพินิจของประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ถูกต้อง เทียบธรรมและเป็นกลาง ตลอดจนเพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มการเมืองใดเพียงกลุ่มเดียวเป็นการเฉพาะ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

2. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการอภิปรายของสมาชิก ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะ คือ ควรแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 60 และข้อ 62 โดยให้ผู้อภิปรายแต่ละคนห้ามใช้เวลาอภิปรายในแต่ละครั้งเกิน 10 นาที เว้นแต่มีเหตุผลอันสมควรจะอภิปรายเกินกำหนดเวลาก็ได้ แต่ต้องขออนุญาตจากประธานในที่ประชุม ประธานมีสิทธิขยายเวลาอภิปรายให้อีก 1 ครั้ง ๆ ละไม่เกิน 10 นาที คำสั่งประธานให้ถือเป็นที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขกฎหมายกรณีดังกล่าวที่ให้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาการอภิปรายของผู้อภิปรายแต่ละคนและให้คำสั่งของประธานสภาเป็นที่สุดกรณีมีคำสั่งให้หยุดอภิปรายนั้น เพื่อให้มีกรอบระยะเวลาในการอภิปรายที่ชัดเจนสำหรับผู้อภิปรายแต่ละคน ทำให้ผู้อภิปรายต้องเตรียมข้อมูลในการอภิปรายเฉพาะที่สำคัญและอยู่ในประเด็น ไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก ทำให้การอภิปรายในแต่ละครั้งไม่เสียเวลาและยืดเยื้อมากเกินไปเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมืองบางประการ นอกจากนี้เนื่องจากเรื่องพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนมากแต่สมัยประชุมของสภาแต่ละสมัยมีระยะเวลาจำกัด ทำให้ต้องมีการวางกรอบกติกาเกี่ยวกับการอภิปรายให้รัดกุมและชัดเจน ตลอดจนทำให้การประชุมสภาเป็นไปอย่างราบรื่น คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

3. ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการธิการ ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะ คือ ควรแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 84 โดยให้องค์ประชุมของคณะกรรมการธิการเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ต้องมีกรรมการมาลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อเสนอแนะนี้เพื่อแก้ไขกฎหมายกรณีดังกล่าวที่ให้มีการกำหนดจำนวนองค์ประชุมของคณะกรรมการธิการไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่นั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปแนวทางเดียวกันกับจำนวนองค์ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และไม่ขัดหรือแย้งกับจำนวนองค์ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้ข้อ 84 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551 ใช้บังคับไม่ได้ เนื่องจากบัญญัติขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตลอดจนทำให้การประชุมคณะกรรมการธิการเป็นไปอย่างราบรื่น คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

4. ปัญหาเกี่ยวกับการจำกัดจำนวนการตั้งกระทู้ถามสด ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะ คือ ควรแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 146 ข้อ 152 ข้อ 153 และข้อ 156 โดยให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถบรรจุกระทู้ถามสดได้ไม่เกินหกกระทู้ต่อการประชุม 1 ครั้งโดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองกระทู้ถามสดขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาว่ากระทู้ถามใดเป็นกระทู้ถามสดหรือไม่แล้วรายงานต่อประธานสภา โดยเป็นอำนาจของประธานสภาว่าจะเห็นด้วยกับคณะกรรมการกลั่นกรองหรือไม่ก็ได้ คำวินิจฉัยของประธานสภาให้เป็นที่สุด ตลอดจนแก้ไขกำหนดระยะเวลาถามตอบกระทู้ถามสด ต้องให้แล้วเสร็จภายในเวลา 60 นาที เว้นแต่ในสัปดาห์ใด มีกระทู้ถามสดน้อยกว่า 6 กระทู้ ก็ให้ขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วนภายในเวลา 60 นาที โดยเฉลี่ยกระทู้ละประมาณ 10 นาที

ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขกฎหมายกรณิดังกล่าวที่ให้มีการกำหนดจำนวนกระทู้ถามสดให้เพิ่มมากขึ้น และลดระยะเวลาการถามตอบกระทู้ถามสดแต่ละกระทู้ให้สั้นลง ตลอดจนมีมาตรการการกลั่นกรองกระทู้ถามสดที่มีวัตถุประสงค์ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุม เนื่องจากปัจจุบันมีกระทู้ถามสดจำนวนมากค้างพิจารณาต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนไม่ทันการณ์ เพราะการตั้งกระทู้ถามสดเป็นกลไกที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปโดยรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ ตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

เอกสารอ้างอิง

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551. (2 พฤษภาคม 2551). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 125 ตอนที่ 79 ง, น. 9-45.

จิตติวัฒน์ ทองนวล. “ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมสภาของไทย.”

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (9 ตุลาคม 2546).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก, น. 1-16.

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539. (14 พฤศจิกายน 2539). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 113 ตอนที่ 60 ก, น. 1-24.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (24 สิงหาคม 2550). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, น. 1-127.